

Bruxelles, 15 octombrie 2019
(OR. en)

Dosare interinstituționale:
2018/0213(COD)
2019/0161(COD)
2018/0212(COD)

13116/1/19
REV 1

JUR 591
EUROGROUP 10
ECOFIN 873
UEM 301
CODEC 1481
CADREFIN 343

CONTRIBUȚIE

Sursă:	Serviciul juridic
Destinatar:	Eurogrupul în configurație deschisă
Subiect:	Instrumentul bugetar pentru convergență și competitivitate: analiza statutului juridic, relația dintre clauza de abilitare și acordul interguvernamental, precum și efectele acestora.

I. INTRODUCERE

1. Lista termenilor și condițiilor privind instrumentul bugetar pentru convergență și competitivitate (IBCC), astfel cum a fost aprobată de Eurogrup (configurație deschisă) la 9 octombrie 2019, conține, printre altele, următorul text privind finanțarea instrumentului:

„Discussions on an IGA, whose legal status will be explained in an annex to the summing up letter by the Council Legal Service, will continue at the level of the EWG. The EWG should submit a report covering the need, the content, modalities and the size of an IGA in due time to allow for a final decision in the context of the MFF.

An enabling clause to be included in the Regulation based on Art 175.”

2. În cursul reuniunii Eurogrupului (configurație deschisă) din 9 octombrie 2019, Serviciul juridic al Consiliului (SJC) a fost invitat să clarifice statutul juridic, relația dintre clauza de abilitare și acordul interguvernamental menționate în lista de termeni și condiții, precum și efectele acestora. Președintele Eurogrupului i-a mai solicitat Serviciului juridic al Consiliului să își transpună în scris intervenția orală (astfel cum s-a reamintit și în lista de termeni și condiții). Prezenta contribuție dă curs solicitării respective.

II. ANALIZA JURIDICĂ

3. Scopul clauzei de abilitare care urmează să fie introdusă în Regulamentul IBCC avut în vedere este de a autoriza contribuții suplimentare din partea statelor membre la bugetul Uniunii și de a le aloca pentru a finanța cheltuielile generate de IBCC. Aceste contribuții suplimentare ar fi furnizate ca venituri alocate externe, ca o excepție de la principiul bugetar al universalității prevăzut la articolul 20 din Regulamentul financiar, conform căruia toate veniturile finanțează fără distincție toate cheltuielile. Această excepție ar trebui, prin urmare, să fie formulată prin derogare de la principiul universalității, posibilitate care poate fi lăsată la latitudinea legiuitorului Uniunii, astfel cum reiese din categoriile existente de venituri alocate externe și de venituri alocate interne, menționate la articolul 21 din Regulamentul financiar.

4. Cu toate acestea, tratatele UE sau un act din legislația secundară a UE (cum ar fi Regulamentul IBCC) nu pot, din punct de vedere juridic, obliga statele membre să încheie acordul interguvernamental menționat în lista de termeni și condiții, și nici să le oblige să contribuie la bugetul Uniunii în afara cadrului obligațiilor lor financiare, astfel cum sunt definite de sistemul de resurse proprii. Prin urmare, clauza de abilitare nu poate sta la baza negocierii, a semnării și a încheierii unui acord interguvernamental în cazul în care statele membre s-ar angaja din punct de vedere juridic să reunească și să aloce venituri externe către IBCC. Statele membre, ca subiecte ale dreptului internațional public, au libertatea de a decide să negocieze, să semneze și să încheie acordul interguvernamental ¹.
5. Consimțământul statelor membre de a-și asuma obligații în temeiul dispozițiilor acordului interguvernamental depinde, prin urmare, de cerințele lor constituționale naționale ².

¹ A se vedea avizul Serviciului juridic al Consiliului (documentul 5347/19) referitor la propunerea privind Funcția europeană de stabilizare a investițiilor, în cadrul căreia Serviciul juridic al Consiliului a concluzionat că „dreptul Uniunii nu poate impune unui stat membru obligația de a încheia un acord interguvernamental”. Avizul respectiv a subliniat, de asemenea, că „[a]rticolul 175 al treilea paragraf din TFUE [...] nu poate fi utilizat pentru a impune, direct sau indirect, statelor membre să facă contribuții suplimentare destinate Uniunii, care depășesc sistemul [prevăzut de] Decizia privind resursele proprii” (punctul 61).

² Chiar dacă, în trecut, toate statele membre din zona euro au încheiat tratate interguvernamentale în domeniul uniunii economice și monetare (cum ar fi Tratatul privind MES, Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și governanța sau acordul interguvernamental privind transferul contribuțiilor la Fondul unic de rezoluție), acest fapt este o consecință a dorinței de a menține coerența politică, mai degrabă decât o obligație legală care ar decurge din tratatele UE sau din legislația secundară.